

Schoolondersteuningsplan (SOP)

2025-2026

Hoofdstuk 1:

Passend onderwijs voor elke leerling

Alle kinderen krijgen de onderwijsondersteuning die zij nodig hebben

Vanuit dit uitgangspunt hebben de schoolbesturen in de Betuwe de handen ineengeslagen. In het samenwerkingsverband Betuws Passend Primair Onderwijs (BePO) dragen de schoolbesturen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor goede onderwijsvoorzieningen in de regio. Deze krachtenbundeling is helpend in de zorgplicht passend onderwijs. Dit wil zeggen dat schoolbesturen wettelijk verplicht zijn alle kinderen passend onderwijs te bieden op de eigen school of een andere school. Door samen te werken kunnen de scholen zorgdragen voor een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen, zodat elk kind onderwijsondersteuning krijgt die aansluit bij zijn/ haar onderwijsbehoeften.

Zo thuisnabij mogelijk

Uitgangspunt van alle betrokkenen in het samenwerkingsverband is dat kinderen zoveel mogelijk op de reguliere basisschool in de eigen leefomgeving met succes het onderwijs kunnen doorlopen. Dit lukt niet altijd en sommige kinderen zijn aangewezen op een school voor gespecialiseerd basisonderwijs (speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs). Het samenwerkingsverband stelt vast of een leerling toelaatbaar is tot deze vorm van onderwijs en werkt daarom nauw samen met deze onderwijsinstellingen. De zorg voor leerlingen is niet alleen de verantwoordelijkheid van het onderwijs. Daarom werken de scholen van het samenwerkingsverband intensief samen met de gemeenten en met de partners uit de jeugdgezondheidszorg en de jeugdhulp.

Op maat onderwijs en ondersteuning

Binnen het samenwerkingsverband kennen we drie niveaus van ondersteuning. De eerste twee niveaus, basisondersteuning en extra ondersteuning, ontvangt de leerling altijd op de eigen school. Het derde niveau van ondersteuning is een vorm van gespecialiseerd onderwijs. Deze ondersteuning krijgt de leerling op de locatie van de gespecialiseerde school. Elke school legt in haar schoolondersteuningsprofiel (SOP) vast hoe zij ondersteuning biedt aan leerlingen en waar de school zich in ontwikkeld heeft.

- Het fundament is de **basisondersteuning**. Dat is de ondersteuning waarvan we als regio hebben afgesproken dat deze binnen het samenwerkingsverband voor alle reguliere scholen beschikbaar is, voor preventieve en licht curatieve ondersteuning. Je zou kunnen zeggen: basisondersteuning omvat alle vormen van ondersteuning die een school aan leerlingen kan bieden zonder dat er een Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP) voor nodig is. De scholen ontvangen middelen van het samenwerkingsverband om de ondersteuningsstructuur op school te versterken. Vanuit het ministerie voor OCW worden op dit moment richtlijnen ontwikkeld die aanwijzingen gaan geven voor de verdere inrichting van de basisondersteuning. Eventuele doorontwikkelingen zullen in de lijn van deze aanwijzingen worden gerealiseerd.

- De tweede laag is de **extra ondersteuning**, deze overstijgt de basisondersteuning. Dus daar waar de ondersteuning vanuit de basisondersteuning niet toereikend is, zet de school extra ondersteuning in. Extra ondersteuning, moet volgens de wet worden vastgelegd in een Ontwikkelings Perspectief Plan, een OPP, dat persoonsgebonden is. Leerlingen kunnen individueel extra ondersteuning ontvangen of in een kleine groep. De schoolbesturen ontvangen financiële middelen van het samenwerkingsverband om de extra ondersteuning te realiseren. Hiermee kunnen de scholen maatwerk realiseren voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

- De top van de piramide wordt gevormd door ondersteuning in een **gespecialiseerde onderwijsvoorziening**, het speciaal basisonderwijs (SBO) of het speciaal onderwijs (SO). Voor het volgen van onderwijs binnen het SBO/SO heeft de leerling een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Deze wordt aangevraagd door het bevoegd gezag van de school bij het samenwerkingsverband. De school is verantwoordelijk voor de inhoud van deze aanvraag. Voorafgaand aan het besluit om de TLV af te geven, vraagt de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband, conform wet- en regelgeving advies aan twee onafhankelijk deskundigen. Na het besluit tot toekennen van de TLV, melden de ouders de leerling aan bij een school voor SBO of SO.

Hoofdstuk 2

Passend onderwijs in onze school

Basisondersteuning

SBO Koningin Juliana (KJS) is een school voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op didactisch en/of pedagogisch gebied. Op onze school geven wij onderwijs aan leerlingen waarbij in veel gevallen de ontwikkeling op de basisschool is gestagneerd. Typerend voor onze school is de veilige, gestructureerde omgeving waarin alle leerlingen zichzelf mogen en kunnen zijn. We benaderen de leerlingen positief en gaan uit van hun mogelijkheden. De basisondersteuning die wij onze leerlingen bieden stemmen we af op de leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. We richten het onderwijs zo in dat elke leerling zich in een ononderbroken lijn kan ontwikkelen. Dit doen we onder andere door groepsdoorbroken aan rekenen en lezen te werken, zodat elke leerling op zijn eigen niveau instructie krijgt. We werken optimaal samen met de instellingen en scholen waar onze leerlingen vandaan komen en de andere scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in het samenwerkingsverband. Door intensief samen te werken streven we ernaar dat elke leerling zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving de basisondersteuning krijgt die hij of zij nodig heeft. Dit maakt het mogelijk dat elke leerling zoveel mogelijk kan opgroeien in en deelnemen aan de vertrouwde lokale omgeving. Wanneer dit voor onze leerling gewenst is, werken wij samen met gespecialiseerde scholen buiten het samenwerkingsverband en met instellingen uit de jeugdhulp.

Planmatig handelen

Op de KJS wordt voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Hierin wordt op basis van de gegevens over intelligentieniveau en leerprestaties weergegeven op welk niveau de leerling de school in groep 8 zou moeten kunnen verlaten. We stellen voor alle leerlingen uitdagende doch haalbare doelen. Daarnaast staan de ondersteuningsbehoeften van de leerling omschreven. Het OPP wordt gedurende de tijd dat de leerling bij ons op school is, gebruikt als leidraad voor het opstellen van doelstellingen voor de verschillende vakgebieden. Het OPP wordt minimaal twee keer per schooljaar geëvalueerd en besproken met ouders.

Omdat de ontwikkeling van leerlingen tot en met groep 5 nog niet voldoende is uitgelijnd, werken we in de groepen 1 t/m 5 aan dezelfde doelen. Dit zijn de doelen die passen bij het uitstroomniveau VMBO-B en komen overeen met 70% van de doelen van het regulier basisonderwijs. Dit noemen we convergent differentiëren. We kiezen voor deze aanpak omdat het grootste percentage van onze leerlingen (70%) al jarenlang uitstroomt naar het VMBO-B. Als blijkt dat leerlingen de doelen niet behalen, kan de leerkracht de leerling ondersteunen door het geven van extra instructie of meer leer- en oefentijd. Wanneer deze interventies in de groep niet voldoende zijn kan er meer specialistische ondersteuning geboden worden. In principe geldt dat de uitstroom naar beneden wordt bijgesteld als de doelen bij drie officiële toetsmomenten niet behaald worden. Indien de leerlingen de doelen ruimschoots halen, stellen we de uitstroom bij naar boven. Dit wordt per vakgebied bekeken.

In de groepen 6 t/m 8 wordt gewerkt in 3 leerroutes:

- Leerroute 1: uitstroombestemming VMBO-K of hoger
- Leerroute 2: uitstroombestemming VMBO-B
- Leerroute 3: uitstroombestemming Praktijkonderwijs

De verwachte uitstroombestemmingen staan vermeld in het ontwikkelingsperspectief (OPP).

In deze groepen wordt gewerkt aan de doelen passend bij de leerroute van een leerling. Waar wenselijk wordt er ondersteuning buiten de groep ingezet. Dit wordt beschreven binnen het OPP.

De wijze waarop wij het onderwijsleerproces in onze school vormgeven, heeft de volgende kenmerken:

- De leerstofinhouden die we aanbieden bereiden onze leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.
- Onze leraren geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.
- Ons schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.
- Onze leraren leggen duidelijk uit en gebruiken hiervoor het EDI- model.
- Onze leraren organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen betrokken.
- Onze leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.
- Onze leraren voeren het onderwijs en de ondersteuning planmatig uit.

Leerlingvolgsysteem

De school bewaakt systematisch de vorderingen en ontwikkeling van de leerlingen. De leervorderingen worden via het digitale systeem Parnassys bijgehouden. Voor het bewaken van de vorderingen van de basisvakken worden twee keer per jaar, in januari en juni, de toetsen van CITO Leerling in Beeld afgenomen. Voor het bijhouden van de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt in oktober en in april/mei de SEF van Leerling in Beeld afgenomen. Bij de beoordeling van de CITO resultaten wordt een verband gelegd tussen het actuele resultaat, de tussendoelen en het didactisch uitstroomniveau. Bijstellingen, indien noodzakelijk of wenselijk, kunnen consequenties hebben voor het uitstroomniveau. De leerkracht analyseert de didactische toetsgegevens in samenhang met de resultaten van de methode-gebonden toetsen en observaties en vertaalt deze naar een planning voor de volgende periode. Voor rekenen geldt dat er met een blokplanning wordt gewerkt. De intern begeleider kan hierbij ondersteuning verlenen. Ook de resultaten van de SEF worden door de leerkracht geanalyseerd en leiden tot een aanpak. Deze wordt besproken tijdens groepsbespreking met de intern begeleider. De orthopedagoog, intern begeleider of de gedragsondersteuners kunnen hierbij ondersteunen.

De ondersteuningsstructuur op school

De ondersteuningsstructuur van de school is het systeem waarmee de school het onderwijs evalueert en de ontwikkeling van individuele leerlingen volgt, ook wel de zorgstructuur genoemd. Onderdeel hiervan is een team dat de uitvoering van de basisondersteuning en extra ondersteuning coördineert en stimuleert. Het team van de KJS geeft deze ondersteuning vorm samen met onder meer de leerling, de leerkracht(en), intern begeleider, orthopedagoog, ouders, de adviseur passend onderwijs van het samenwerkingsverband, de schoolmaatschappelijk werker en andere deskundigen. In de schoolgids wordt beschreven welke expertise we binnen de school hebben. Binnen de zorgstructuur hanteren we de cyclus van Handelingsgericht werken. Hieronder verstaan we dat de school vanuit overzicht (wat is bekend) en inzicht (verklarende factoren) tot een passend uitzicht (passend aanbod) voor een leerling komt. Hierbij wordt de ontwikkeling van de leerling regelmatig geëvalueerd en worden zo nodig de doelen of het plan van aanpak voor de leerling bijgesteld. We werken doelgericht en denken in mogelijkheden. Onze zorgstructuur wordt verder uitgelicht in o.a. het ondersteuningshandboek.

Hoofdstuk 3

Ondersteuningsmogelijkheden

Deskundigheid binnen de school

In onze school werken we met het team intensief samen om de speciale onderwijsondersteuning te bieden aan leerlingen en ouders op het beoogde kwaliteitsniveau. Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende expertises (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke ondersteuningsbehoeften. Ook kunnen zij een adviserende rol hebben als vragen zijn.

Binnen onze school hebben we de beschikking over de volgende expertises:

Expertise	Inzet
Orthopedagoog	Advies, onderzoek en observatie gericht op ontwikkeling van de leerling. <i>Uitgebreide omschrijving van de taken is te vinden in het ondersteuningshandboek.</i>
Intern begeleider	De taken zijn samengevat in drie rollen: leercoördinator, trendanalist, zorgregisseur. <i>Uitgebreide omschrijving van de taken is te vinden in het ondersteuningshandboek.</i>
Remedial teaching	
Dyslexiespecialist	Begeleiding van leerkrachten ten aanzien van vroegtijdig signaleren en advies in het doelgericht interveniëren op schoolniveau in de zorgniveaus 1,2 en 3.
Rekenspecialisten	Ondersteunen van leerkrachten van het maken en borgen van beleid.
Gedragsondersteuners	Leerlingen en leerkrachten ondersteunen op het gebied van gedrag.
Logopedist	Begeleiding van kinderen op het gebied van spraak, taal en/of communicatie.
Gymleerkracht	Geeft gymlessen vorm gericht op het stimuleren van bewegen, samenwerken en de motorische ontwikkeling van kinderen.

Deskundigheid buiten de school

Als het niet lukt om volledig te kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling, kan verwezen worden naar externe behandeling/ondersteuning. Indien er externe behandeling of expertise nodig is, wordt dit altijd met ouders afgestemd.

Betrokken experts	Structureel	Regelmatig	Incidenteel	N.v.t.
Speciaal basisonderwijs				X
Speciaal onderwijs			X	
Adviseur passend onderwijs			X	
Schoolmaatschappelijk werk			X	
Leerplicht ambtenaar			X	
Jeugdgezondheidszorg/schoolarts/School verpleegkundige		X		

CJG (jeugdconsulent, therapeuten, etc)			X	
Politie / wijkagent			X	
Logopedie	X			
Fysiotherapie	X			
Jeugdhulppartners			X	
Dyslexiebehandeling	X			
Arrangement begeleiding TOS	X			

Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die op de KJS beschikbaar zijn voor leerlingen die daar behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn meestal gericht op een klein groepje leerlingen met dezelfde ondersteuningsbehoefte.

Aanbod	Periode wanneer in te zetten
Gedragsondersteuning	Gehele schooljaar
RT lezen, spelling, rekenen	Gehele schooljaar
Leespoli (ondersteuning bij het lezen)	Gehele schooljaar
Praktijkleren	Gehele schooljaar
Logopedie	Gehele schooljaar

Bijzondere voorzieningen en/ of toegankelijkheid gebouw

Voorziening	Aanwezig op ONL	Aanwezig op Schoolhof
Rolstoelvriendelijk	X	
Invalide toilet	X	X
Voorzieningen slechthorenden	X	X
Voorzieningen blinden/ slechtzienden		
Gespreksruimte	X	X
Therapieruimte	X	X
Verzorgingsruimte met verstelbare verschoontafel.	X	X
Time-out ruimte	X	X
Lift		

Grenzen aan onze ondersteuning

Ook al is de KJS een school voor gespecialiseerd basisonderwijs, we kunnen er gedurende de plaatsing op onze school achter komen dat we niet kunnen bieden wat een leerling nodig heeft. Ondanks dat er in eerste instantie een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO is afgegeven. Als een leerling, ondanks extra interventies die gedaan zijn, onvoldoende profiteert van de aanpak binnen de school, dan wordt samen met ouders bekeken of een andere school en/of setting beter aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling. Dit kan resulteren in een verwijzing naar een andere (onderwijs)setting. Deze verwijzingen zijn een uitzondering en hebben in de meeste gevallen te maken met specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen op het gebied van de cognitieve ontwikkeling (zeer geringe leerbaarheid (<25%) en behoefte aan leren door te doen). Een cluster 3 setting kan dan betekenisvoller zijn voor een kind. Ook kan het zijn dat het gedrag van het kind niet aan te sturen is binnen onze school en wellicht de veiligheid van de leerling zelf, de klasgenoten en/of leerkracht blijvend in gevaar komt. Dan zal in de meeste situaties het traject van cluster 4

ingezet worden.

Ook kan het zijn dat een leerling gezien zijn persoonlijk welzijn meer aangewezen is op zorg dan op onderwijs. Ook dat kunnen we niet structureel bieden. We zijn een onderwijsinstelling met zeer beperkte individuele zorgmogelijkheden. Als leerlingen een behandelsetting nodig hebben om hun gedrag te beïnvloeden, een meer gestructureerde en voorspelbare omgeving nodig hebben en/of niet kunnen functioneren in een groep van 12-17 leerlingen wordt gezocht naar een passender (onderwijs)setting.

Leerlingen op KJS moeten kunnen profiteren van het onderwijsaanbod in een groep van 12-17 leerlingen met 1 leerkracht, waar nodig aangevuld met een onderwijsassistent. Ook lopen er vaak meerdere studenten stage in onze groepen. De KJS is geen passende setting voor leerlingen die voortdurend en/of voor een lange periode (langer dan 4 weken) individuele begeleiding/aansturing nodig hebben. In alle bovengenoemde situaties zullen ouders vroegtijdig meegenomen worden in de bevindingen van de school. Zowel leerkracht, intern begeleider als orthopedagoog zullen betrokken zijn in dit traject. In samenspraak met ouders zal een meer passende school of voorziening gezocht worden en via het samenwerkingsverband een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd worden, indien nodig.

Onze onmogelijkheden

Op de KJS kunnen we (nog) geen passend onderwijs bieden aan:

- Leerlingen met ernstige lichamelijke beperkingen, waardoor veel aanpassingen in de omgeving en de ondersteuning nodig zijn.
- Leerlingen met een ernstige visuele beperking (SO1)
- Langdurig zieke kinderen en kinderen met een ernstige vorm van epilepsie waarvoor veel zorg tijdens schooltijd nodig is.
- Leerlingen met dermate ernstige gedragsproblemen dat er voortdurende en intensieve gedragsbegeleiding nodig is gedurende de dag.
- Leerlingen met een zeer laag intelligentieniveau ($IQ < 55$)
- Leerlingen die gedurende een langere periode niet in een groep kunnen functioneren

Zorgplicht

Sinds de invoering van passend onderwijs hebben schoolbesturen zorgplicht. Dit betekent dat zij verantwoordelijk zijn om te onderzoeken of de school aan een leerling met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften passend onderwijs kan bieden, eventueel met de inzet van extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Soms is van tevoren niet duidelijk of en zo ja welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft. Dan heeft de school zes weken na schriftelijke aanmelding door de ouder(s)/verzorger(s) de tijd om te onderzoeken welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft en of de school passend onderwijs kan bieden. De periode van zes weken kan eenmalig met vier weken worden verlengd. Dit moet wel aan de ouders worden gemeld. Kunnen wij als school deze benodigde ondersteuning niet bieden, dan zoeken wij samen met ouders naar een passende plek op een andere school. Het samenwerkingsverband kan hierin ondersteunen, maar de schoolbesturen zijn en blijven verantwoordelijk. De zorgplicht houdt ook in dat een school een leerling pas mag verwijderen als een andere school bereid is gevonden die leerling toe te laten. Zo wordt voorkomen dat een leerling tussen wal en schip valt. Een school kan een leerling weigeren als de school vol is. Hierbij geldt wel dat de school een consequent en transparant toelatingsbeleid heeft. Ook indien ouders de grondslag van de (bijzondere) school niet erkennen, is dit grond voor weigering. Bij tussentijdse schoolwisseling van leerlingen hebben scholen altijd contact met elkaar voor zij een leerling van een andere school aannemen. Dit geldt overigens

niet alleen voor situaties waarop de zorgplicht mogelijk van toepassing is, maar ook om overplaatsingen (bijvoorbeeld BAO > BAO, of S(B)O - BAO, situaties van onvrede bij ouders, etc.).